

Nota inzake de controle op de werkzaamheden en de kosten en erelonen van de curator onbeheerde nalatenschap en de gerechtelijke bewindvoerder

Versie 2019

Deze nota legt de richtlijnen vast inzake de controle op de werkzaamheden en de kosten en erelonen van de curators van onbeheerde nalatenschappen en de gerechtelijke bewindvoerders die worden aangesteld door de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen. Zij zijn van toepassing op alle aanstellingen van curators van onbeheerde nalatenschappen en van gerechtelijke bewindvoerders vanaf 01.02.2019.

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1: Curator onbeheerde nalatenschap	3
A. Opdrachten van de curator onbeheerde nalatenschap	3
1) Publicatie van de beschikking tot aanstelling	3
2) Opsporen van erfgenamen	3
3) Onderzoek naar de activa en passiva.....	3
4) Beheer van de nalatenschap.....	4
5) Fiscale aangifte.....	5
6) Realisatie van de activa.....	6
7) Vereffening	7
B. Controle op de werkzaamheden van de curator onbeheerde nalatenschap en ontheffing van opdracht.....	8
1) Verantwoording ten aanzien van de schuldeisers	8
2) Verantwoording ten aanzien van de familierechtbank	8
3) Ontheffing van opdracht.....	10
C. Erelonen en kosten van de curator onbeheerde nalatenschap.....	11
1) Ereloon voor gewone prestaties	11
2) Ereloon voor buitengewone prestaties	11
3) Prestaties die niet vallen onder de gewone en/of buitengewone prestaties	11
4) Kosten	12
5) Tussentijdse provisies	12
6) Bezoldiging in geval van een deficitaire nalatenschap	12
7) Bezoldiging indien erfgenamen de nalatenschap opeisen	12
8) Bezoldiging indien de Belgische Staat de nalatenschap opeist	13
9) Bezoldiging indien de curator van de onbeheerde nalatenschap voorheen was aangesteld als gerechtelijke bewindvoerder.....	13
Hoofdstuk 2: De gerechtelijke bewindvoerder	14
A. Controle op de werkzaamheden van de gerechtelijke bewindvoerder en ontheffing van opdracht.....	14
1) Verantwoording ten aanzien van de erfgerechtigden	14
2) Verantwoording ten aanzien van de familierechtbank	14
3) Ontheffing van opdracht.....	15

B. Betaling van de goedgekeurde staat van kosten en erelonen van de gerechtelijke bewindvoerder.....	15
1) Betaling van de kosten en erelonen	15
Hoofdstuk 3: Inwerkingtreding	16

Hoofdstuk 1: Curator onbeheerde nalatenschap

Een nalatenschap wordt als onbeheerd beschouwd wanneer, na het verstrijken van de termijnen van boedelbeschrijving (drie maand) en van beraad (veertig dagen), zich niemand aanmeldt om een nalatenschap op te vorderen, geen erfgenaam bekend is of de bekende erfgenamen de nalatenschap hebben verworpen (artikel 811 van het Burgerlijk Wetboek). Overeenkomstig artikel 1228 van het Gerechtelijk Wetboek wijst de familierechtbank een curator aan op verzoek van een van de belanghebbenden of op vordering van de procureur des Konings.

A. Opdrachten van de curator onbeheerde nalatenschap

Deze afdeling bevat een algemeen overzicht van de opdrachten die de curator dient uit te voeren. Uiteraard zal de curator bij de uitoefening van zijn opdracht steeds rekening dienen te houden met de concrete omstandigheden van de zaak. Desgevallend zullen bepaalde taken dus niet van toepassing zijn, of zal de curator zijn werkzaamheden ruimer moeten invullen.

1) Publicatie van de beschikking tot aanstelling

De griffie van de familierechtbank doet het nodige om de beschikking van aanwijzing van de curator bij uittreksel te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad overeenkomstig artikel 1228 lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek. De kosten van publicatie worden door de curator betaald, bij voorkeur via de rubriekrekening.

2) Opsporen van erfgenamen

De curator dient na te gaan of er desgevallend erfgenamen bestaan, teneinde een normale devolutie van de nalatenschap mogelijk te maken. Hij raadpleegt daarvoor de verklaringen op de griffie, contacteert personen uit de naaste omgeving van de overledene (buren, sociale dienst van het ziekenhuis of de instelling, ...). Desgevallend kan een genealogisch onderzoek worden uitgevoerd, doch gelet op de hoge kosten die daarmee gepaard gaan, kan hiertoe niet systematisch worden overgegaan en is uit de aard zelve steeds de voorafgaande machtiging vereist van de familierechtbank.

Bij het aantreffen van erfgenamen dient hij hen onmiddellijk in te lichten en hen aan te manen om standpunt in te nemen betreffende de nalatenschap. Indien zij de nalatenschap aanvaarden, al dan niet onder voorrecht van boedelbeschrijving, treden zij van rechtswege in het bezit en in het beheer van de nalatenschap, waardoor het mandaat van de curator zonder voorwerp wordt en dus ten einde komt. De curator brengt de familierechtbank hiervan onmiddellijk op de hoogte.

3) Onderzoek naar de activa en passiva

a) Achterhalen van de samenstelling van het actief en passief

De curator dient daartoe minstens volgende handelingen te stellen:

- bezoek aan de laatste verblijfplaats, waarbij voldoende foto's worden genomen en een gedetailleerde beschrijving wordt opgesteld van de aangetroffen goederen, per ruimte,

- openen van een kluis, waarbij het aangewezen is om de bijstand van een gerechtsdeurwaarder of notaris te verzoeken,
- onderzoek van de persoonlijke documenten,
- raadplegen van:
 - registratiekantoor (rechten in onroerende goederen, fiscale aangiftes na overlijden),
 - personenbelastingen,
 - dienst voor in verkeerstelling van voertuigen (DIV),
 - financiële instellingen,
 - burelen,
 - de bewindvoerder,
 - schuldbemiddelaar,
 - OCMW.

b) Opmaken van een boedelbeschrijving

De boedelbeschrijving dient normaliter te worden opgemaakt overeenkomstig de vormen voorzien in geval van aanvaarding van de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving. Overeenkomstig artikel 1175 van het Gerechtelijk Wetboek dient de boedelomschrijving volgende elementen te bevatten: (i) beschrijving en schatting van de roerende goederen, (ii) de ontleding van de titels en papieren en (iii) de opgave van de verklaringen door de belanghebbenden gedaan ten laste of ten bate van de boedel.

Er wordt evenwel enige soepelheid aan de dag gelegd en het is toegelaten een eigenhandige boedelbeschrijving op te maken, op grond waarvan het mogelijk moet zijn om zich naderhand op omstandige wijze te kunnen verantwoorden tov. de nog niet aangemelde erfgenaam, aan wie de curator alsdan verantwoording zal verschuldigd zijn.

4) Beheer van de nalatenschap

Het beheer van de nalatenschap staat niet op zichzelf maar gebeurt in functie van de uiteindelijk beoogde vereffening.

Taken van beheer kunnen onder meer zijn:

a) Overgaan tot verzegeling en ontzegeling

b) Uitvoeren van dringende herstellingen

c) Het beëindigen van overeenkomsten

Bijvoorbeeld: de huurovereenkomst, brandverzekering na vrijgave van het onroerend goed aan de verhuurder, etc.

d) Afsluiten van overeenkomsten

Bijvoorbeeld: een verzekeringspolis bij aanwezigheid van een onroerend goed in de nalatenschap, etc.

e) Indienen van een verzoek tot achterlating

Indien de curator huisraad aantreft zonder enige venale waarde en er evenmin liquide middelen aanwezig zijn om de ontruiming te bekostigen, dient hij bij de familierechtbank een verzoek in om het gehuurde goed te mogen vrijgeven aan de verhuurder, met achterlating van de inboedel. De curator staaft het waardeloze of ondergeschikte karakter van de inboedel aan de hand van de inventaris, foto's en biedingen.

f) Vertegenwoordiging van de nalatenschap in hangende of nieuwe procedures, voor zover het geen vordering betreft die verbonden is aan de persoon van de overledene

De curator kan als vertegenwoordiger van de massa alle vorderingen in de nalatenschap instellen of zich verweren tegen vorderingen tegen de nalatenschap ingesteld. Hij oefent zijn opdracht van rechtswege uit. Gedingen ingeleid door of tegen de overledene moet hij niet hervatten in de zin van de artikelen 815 en 816 van het Gerechtelijk Wetboek, maar enkel voortzetten.

g) Openen van een rubriekrekening

De curator dient per dossier een rubriekrekening te openen, waar de (gerealiseerde) activa van de nalatenschap op worden gestort en de openstaande schulden van worden betaald. De uittreksels worden samen met het eindverslag neergelegd.

5) Fiscale aangifte

Indien de overledene is overleden in Vlaanderen, dient de curator uiterlijk vier maanden na zijn aanstelling een aangifte van nalatenschap in bij de Vlaamse belastingdienst. Ter zake wordt verwezen naar het standpunt nr. 15141 bij artikel 3.3.1.0.5 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (hierna "VCF" genoemd) dat bepaalt dat de indieningstermijn voor een aangifte van nalatenschap, in te dienen door een curator omdat het gaat om een onbeheerde nalatenschap, pas begint te lopen op de datum waarop de curator is aangesteld. De curator doet het nodige voor het bekomen van uitstel van indiening van aangifte tot het dossier zich in de afsluitingsfase bevindt. Hij betaalt bij voorrang de successie uit het beschikbaar actief op de rubriekrekening.

Krachtens artikel 3.18.0.0.16 VCF kan de leidend ambtenaar van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie kwijtschelding of vermindering van de administratieve geldboetes of van de belastingverhogingen verlenen als de betrokken partij bewijst niet in fout te zijn.

Indien reeds een gevestigde aanslag werd ontvangen, doet de curator het nodige om een bezwaarschrift in te dienen, waarbij aandacht wordt geschonken aan aangerekende verwijlinteressen, boetes en/of de aanslag in eigen naam, dan wel qualitate qua werd ingekohierd.

Overeenkomstig artikel 3.10.4.4.3 VCF zijn de curators van de onbeheerde nalatenschappen tegenover het Vlaamse Gewest gehouden tot de betaling van de erfbelasting, van de nalatighedsinteressen en de kosten van vervolging en tenuitvoerlegging als ze in gebreke zijn gebleven om aan de verplichtingen inzake de aangifte van de nalatenschap te voldoen.

6) Realisatie van de activa

a) Verkoop van lichamelijke roerende goederen

Bij de verkoop van lichamelijke roerende goederen dient de curator te handelen overeenkomstig de artikelen 1194 tot en met 1204 bis van het Gerechtelijk Wetboek, op straffe van nietigheid van de verkoop. De verkoop kan openbaar gebeuren door tussenkomst van een notaris of een gerechtsdeurwaarder overeenkomstig het plaatselijk gebruik (artikel 1195 van het Gerechtelijk Wetboek).

De goederen dienen echter niet noodzakelijk openbaar te worden verkocht. In toepassing van artikel 1204 bis van het Gerechtelijk Wetboek kan de curator bij de familierechtbank een aanvraag indienen tot machtiging om onderhands te verkopen. Deze aanvraag wordt ingediend bij een met redenen omkleed verzoekschrift waarbij een ontwerp van verkoopovereenkomst wordt gevoegd. De rechter kan de personen die bij de overeenkomst partij zullen zijn, bevelen te verschijnen. Een exemplaar van de ondertekende overeenkomst moet aan de rechter worden bezorgd.

b) Verkoop van onroerende goederen

Bij de verkoop van onroerende goederen dient de curator de artikelen 1186 tot en met 1193ter van het Gerechtelijk Wetboek na te leven, op straffe van nietigheid van de verkoop.

Bij een openbare verkoop dient voorafgaande machtiging te worden gevraagd aan de familierechtbank overeenkomstig artikel 1189 van het Gerechtelijk Wetboek. Bij het verzoekschrift tot openbare verkoping worden de eigendomstitel, de kadastrale stukken, het hypothecair getuigschrift gevoegd. Indien de familierechtbank machtiging verleent, wijst zij tegelijk een notaris aan, door wiens ambtelijke tussenkomst de openbare verkoping zal geschieden.

De curator kan de onroerende goederen ook onderhands verkopen. In toepassing van artikel 1193 bis van het Gerechtelijk Wetboek dient hij daarvoor bij de familierechtbank een aanvraag in tot machtiging om uit de hand te verkopen. Naast de documenten die bij een openbare verkoop moeten worden voorgelegd, worden bij dit verzoekschrift een notariële ontwerpakte, een schattingsverslag en een aanbod neergelegd. Indien machtiging wordt verleend, dient de verkoop te geschieden overeenkomstig de ontwerpakte aangenomen door de familierechtbank, middels de ambtelijke tussenkomst van de notaris aangewezen in de beschikking tot machtiging.

c) Opeisen van fondsen en waarden bij de financiële instellingen

d) Opeisen van de huurwaarborg

De huurwaarborg moet worden vrijgegeven in handen van de curator, ook al verzet de verhuurder zich hiertegen omwille van openstaande huur, bezettingsvergoeding, huurschade, etc., zich beroepend op zijn wettelijk voorrecht. De curator dient slechts bij de vereffening met het voorrecht van de verhuurder rekening te houden.

e) Innen van schuldvorderingen

7) Vereffening

a) *Betaling van de schulden*

De bepalingen betreffende de betaling van het passief bij een nalatenschap die wordt aanvaard onder voorrecht van boedelbeschrijving zijn van toepassing op de betaling van de schuldeisers (artikel 813, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek).

Ingevolge artikel 808, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek mag de curator geen niet-bevoorrechte schulden betalen vóór het verstrijken van de termijn van drie maanden volgend op de publicatie van zijn aanstelling als curator in het Belgisch Staatsblad. Hij mag echter wel de schuldvorderingen die vermeld worden in artikel 19 van de Hypotheekwet, namelijk de schuldvorderingen die bevoorrecht zijn op alle roerende goederen, onmiddellijk voldoen en betalen volgens hun rang. Het betreft bijvoorbeeld de gerechtskosten die gemaakt zijn in het gemeenschappelijk belang van de schuldeisers, de begrafenis kosten, de kosten van de laatste ziekte, etc.

Na het verstrijken van de termijn van drie maanden te rekenen vanaf de publicatie van de aanstelling als curator in het Belgisch Staatsblad, kan de betaling, indien niet alle bekende schuldeisers het eens zijn om een minnelijke schikking te treffen, alleen geschieden in de volgorde en op de wijze, door de rechter bepaald (artikel 808, derde lid van het Burgerlijk Wetboek).

De curator dient bij de vereffening rekening te houden met de wettelijke regelen van voorrang en desgevallend een rangregeling op te stellen. De curator beschikt daarbij over een voorrecht van gerechtskosten in toepassing van de artikelen 17 en 19,1° van de Hypotheekwet. De kosten zijn enkel bevoorrecht ten aanzien van de schuldeisers die uit de gemaakte kostenvoordeel hebben of hadden kunnen halen. Wanneer bijvoorbeeld een onroerend goed wordt verkocht door toedoen van een hypotheecaire schuldeiser en een curator niet het bewijs levert dat zijn tussenkomsten deze schuldeiser tot voordeel hebben gestrekt, zijn de erelonen van de curator niet bevoorrecht als gerechtskosten (zie in die zin: Cass. 10 oktober 1985). Indien de curator een goed heeft verkocht waarop een voorrecht of hypotheek betrekking heeft, zullen de kosten en honoraria van de curator die voor deze realisatie noodzakelijk zijn geweest, eerst van de opbrengst van deze tegeldemaking worden voorafgenomen. Het is niet toegelaten om alle algemene kosten en honoraria van de curator aan te rekenen op de gehele opbrengst van alle activa, daarbij inbegrepen deze goederen waarop een bijzonder voorrecht of hypotheek rust (zie in die zin: Cass. 13 september 1991).

b) *Bestemming van het batig saldo*

Is er na betaling van de schuldeisers een batig saldo, dan dient dit betaald te worden in handen van de Deposito- en Consignatiekas.

B. Controle op de werkzaamheden van de curator onbeheerde nalatenschap en ontheffing van opdracht

1) Verantwoording ten aanzien van de schuldeisers

Overeenkomstig artikel 803, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek is de curator rekening en verantwoording verschuldigd aan de schuldeisers en legatarissen.

2) Verantwoording ten aanzien van de familierechtbank

a) Halfjaarlijks verslag

De curator legt zes maanden na publicatie in het Belgisch op de griffie van de familierechtbank een schriftelijk verslag neer, omfattende:

- een stand van zaken met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden inzake het opsporen van erfgenamen, onderzoek naar de activa en passiva, beheer van de nalatenschap, fiscale aangifte, realisatie van de activa en vereffening, met een indicatie van het nog te verwachten tijdsverloop.

Bij gebreke aan een tijdige neerlegging van het halfjaarlijks verslag zal de curator worden opgeroepen in raadkamer van de familierechtbank, waarna wordt beslist welke gevolgen deze nalatigheid met zich meebrengt:

- hetzij een verlenging van de termijn van indiening van het verslag indien er gegronde redenen zijn waarom het verslag niet tijdig werd ingediend,
- hetzij vervanging van de curator.

b) Jaarlijks verslag

De curator legt jaarlijks op de vervalddag van de aanstelling op de griffie van de familierechtbank een schriftelijk verslag neer, omfattende:

- een stand van zaken met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden inzake het opsporen van erfgenamen, onderzoek naar de activa en passiva, beheer van de nalatenschap, fiscale aangifte, realisatie van de activa en vereffening, met een indicatie van het nog te verwachten tijdsverloop;

Bij gebreke aan een tijdige neerlegging van het jaarlijks verslag zal de curator worden opgeroepen in raadkamer van de familierechtbank, waarna wordt beslist welke gevolgen deze nalatigheid met zich meebrengt:

- hetzij een verlenging van de termijn van indiening van het verslag indien er gegronde redenen zijn waarom het verslag niet tijdig werd ingediend,
- hetzij vervanging van de curator.

c) Eindverslag

De curator maakt na afloop van zijn opdracht een eindverslag op, dat de bespreking omvat van hiernavolgende onderdelen:

I.	TOTAAL GEREALISEERD ACTIEF (ROEREND – ONROEREND)
II.	OPLIJSTING VAN ALLE INGEDIENDE SCHULDVORDERINGEN
III.	BETALINGEN AAN DERDEN (NIET VIA RUBRIEKREKENING)
IV.	BETALINGEN VIA RUBRIEKREKENING
V.	BESCHIKBAAR ACTIEF
VI.	GEDETAILLEERDE ERELOONSTAAT
VII.	OPSOMMING VAN DE PRESTATIE DIE FORFAITAIR MOETEN WORDEN VERGOED VOLGENS “VERGOEDINGSPRINCIPE C”
VIII.	OPSOMMING VAN DE KOSTEN DIE MOETEN WORDEN VERGOED VOLGENS “VERGOEDINGSPRINCIPE D”
IX.	MOTIVERING AANVULLEND ERELOON DAT MOETEN WORDEN VERGOED VOLGENS “VERGOEDINGSPRINCIPE E”
X.	TE WEERHOUDEN ERELOONBEDRAG (MAX. TEN BELOPE VAN HET BESCHIKBAAR ACTIEF)
XI.	OPSOMMING VAN DE BEVOORRECHTE SCHULDEISERS
XII.	BESPREKING VAN DE INGEDIENDE VOORRECHTEN (OPGAVE VAN HET WETSARTIKEL) – EIGEN APPRECIATIE
XIII.	UITSPLITSING VAN HET BESCHIKBAAR ACTIEF TEN BEHOEVE VAN DE BEVOORRECHTE SCHULDEISERS (MODULE)
XIV.	OPSOMMING VAN DE GEWONE SCHULDEISERS
XV.	UITSPLITSING VAN HET BESCHIKBAAR ACTIEF TEN BEHOEVE VAN DE GEWONE SCHULDEISERS (MODULE)
XVI.	DEPOSITO & CONSIGNATIEKAS (REST-SALDO BESCHIKBAAR ACTIEF)
XVII.	VARIA – INTERESTEN NA DATUM OPMAAK VAN HET EINDVERSLAG

De volgende stukken dienen verplicht als bijlage te worden gehecht aan het eindverslag:

- alle nuttige boekhoudkundige bescheiden (bewegingen en stand op datum opmaak van het eindverslag),
- alle gevoerde briefwisseling,
- attest van de te betalen successie en het bewijs van betaling ervan,
- alle stavingsstukken betreffende het gerealiseerd actief en de passiva van de onbeheerde nalatenschap,
- uittreksels van de rubriekrekening,
- alle stavingsstukken betreffende de kosten betaald aan derden lopend het mandaat,
- ingevulde Excel-module (ereloonstaat en uitsplitsingsvoorstel),

De curator legt het eindverslag neer op de griffie van de familierechtbank en vraagt per verzoekschrift om zijn staat van kosten en erelonen te taxeren en hem te machtigen om deze vooraf te nemen op het actief van de nalatenschap, alsook om te worden ontlast van zijn opdracht.

De familierechtbank kijkt het eindverslag na, zowel inhoudelijk, als wat betreft de staat van kosten en erelonen. Enige opmerkingen zullen schriftelijk worden meegedeeld aan de curator. De curator kan tevens in raadkamer van de familierechtbank worden opgeroepen om verdere toelichting te verschaffen.

3) Ontheffing van opdracht

Ontheffing van de opdracht wordt verleend bij beschikking van de familierechtbank. Deze beschikking houdt ook goedkeuring in van de staat van kosten en erelonen en machtiging tot voorafname ervan op het actief van de nalatenschap.

C. Erelonen en kosten van de curator onbeheerde nalatenschap

1) Ereloon voor gewone prestaties

Er bestaan geen wettelijke regels voor het berekenen van de erelonen van de curator van de onbeheerde nalatenschap. De begroting van de staat van kosten en erelonen is derhalve onderworpen aan de soevereine appreciatie van de rechter. Overeenkomstig het ambtshalve advies van de Hoge Raad voor de Justitie over de curator van de onbeheerde nalatenschap van 16.12.2015 dient bij de vaststelling van het erelonen-en kostenbarema rekening te worden gehouden met de maatschappelijke aard en rol van de curator van een onbeheerde nalatenschap, waardoor hij zich onderscheidt van de curator van een faillissement.

2) Ereloon voor buitengewone prestaties

Bepaalde prestaties van de curator die geen deel uitmaken van het normale beheer of de normale vereffening van de nalatenschap en die ertoe hebben bijgedragen of die er redelijkerwijs toe hadden moeten bijdragen het actief van de nalatenschap te bewaren of te vergroten of het passief ervan te beperken, kunnen aanleiding geven tot een buitengewoon ereloon. Deze prestaties worden vergoed a rato van 150,00 EUR per vacatie.

Worden, bij wijze van voorbeeld, telkens als één enkele vacatie beschouwd:

- het voeren van een procedure tot het bekomen van een rechterlijke machtiging
- het geheel van voorbereidingen voor de verkoop van een onroerend goed (bezichtiging pand, vergadering notaris)
- het bijwonen van de openbare verkoping van het onroerend goed
- de verkoop uit de hand : het nazicht en de ondertekening van de authentieke akte op het notariskantoor
- verkoop van roerende goederen en ontruiming pand (contacten met de veilingmeester, opkoper, schatter, verhuisfirma, ed.)

3) Prestaties die niet vallen onder de gewone en/of buitengewone prestaties

Dit ereloon vormt de vergoeding voor de prestaties die de curator verricht buiten de gewone of buitengewone prestaties om.

Deze prestaties worden vergoed a rato van een gemiddeld uurtarief van 125,00 EUR.

De curator is gehouden om het te vergoeden urenaantal omstandig toe te lichten in het eindverslag, (lees: per gepresteerd half uur), zodat de familierechtbank het urenaantal kan verifiëren in functie van de gepresteerde werkzaamheden en het deponeerde stukkenbundel.

Deze erelonen zijn onderworpen aan BTW.

4) Kosten

Wat betreft de administratieve kosten, acht de rechtbank het gepast om te vergoeden tegen forfait of vast tarief. De volgende administratieve kosten werden weerhouden.

- opstart dossier: een forfait van 75,00 EUR,
- gewone brieven: 10,00 EUR per stuk op voorwaarde dat de brief nodig en inhoudelijk waardevol is,
- aangetekende brieven: effectief bedrag in functie van het voorgelegde stavingsstuk met een maximum van 18,00 EUR per stuk,
- kosten aan derden: effectief bedrag in functie van het voorgelegde stavingsstuk (exclusief de kosten aan derden betaald via de rubriekrekening),
- kosten voor telefoon, E-mail, fax, elektronisch bankieren, fotokopieën: een forfait van 150,00 EUR,
- redactie eindverslag volgens model: een forfait van 50,00 EUR,
- reiskosten: 0,50 EUR per kilometer,
- parkeerkosten: effectief bedrag in functie van het voorgelegde stavingsstuk.

5) Tussentijdse provisies

De curator mag geen tussentijdse provisies op de kosten en erelonen aanrekenen op de fondsen in zijn bezit, behoudens in uitzonderlijke gevallen, en slechts nadat hiervoor goedkeuring werd bekomen door de familierechtbank.

6) Bezoldiging in geval van een deficitaire nalatenschap

De curator zal zijn erelonen en kosten maar vooraf kunnen nemen van het actief van de nalatenschap ten belope van het beschikbaar eindsaldo aan actief. Het mogelijks niet te innen verschil zal maximaal worden vergoed a rato van 1.000,00 EUR (exclusief BTW.) via de tussenkomst van het Bureau voor rechtsbijstand van de bevoegde afdeling van de rechtbank van Eerste Aanleg West-Vlaanderen.

De curator moet daartoe een apart verzoekschrift deponeren bij het Bureau, tezamen met de doorslag van de uitgesproken beschikking tot ontlasting van zijn opdracht en tot taxatie van de zijn staat van onkosten en ereloon. De beschikking zal daartoe duidelijk opgave doen van het bedrag dat maximaal moet worden vergoed via tussenkomst van het Bureau.

7) Bezoldiging indien erfgenamen de nalatenschap opeisen

Indien erfgenamen de nalatenschap opeisen, is de nalatenschap niet langer onbeheerd en komt het mandaat van de curator ten einde. De curator brengt de familierechtbank hiervan onmiddellijk op de hoogte. Aangezien de kosten en erelonen van de curator gerechtskosten zijn die ten laste vallen van de nalatenschap, dient de curator zijn kosten- en ereloonstaat na goedkeuring door de familierechtbank over te maken aan de erfgenamen die de nalatenschap opeisen. De curator dient bij de begroting van zijn kosten- en ereloonstaat de bezoldingsprincipes vervat in deze nota toe te passen.

8) Bezoldiging indien de Belgische Staat de nalatenschap opeist

Indien de Staat de nalatenschap opeist, is deze niet langer onbeheerd en komt het mandaat van de curator ten einde. De curator brengt de familierechtbank hiervan onmiddellijk op de hoogte. Krachtens de artikelen 7 en 8 van de Hypotheekwet maakt het volledig patrimonium van de erflater het gemeenschappelijk pand uit van de schuldeisers en kunnen zij het aanspreken, wie er ook de eigenaar van wordt. De Staat is dan ook gehouden tot betaling van de schulden van de nalatenschap, met dien verstande dat schuldeisers de Staat niet kunnen aanspreken boven het actief van de nalatenschap.

Aangezien de kosten en erelonen van de curator gerechtskosten zijn die ten laste vallen van de nalatenschap, dienen zij te worden gedragen door de Belgische Staat die in het bezit wordt gesteld van de nalatenschap. De curator dient zijn kosten- en ereloonstaat ook in dat geval op te stellen overeenkomstig de bezoldigingsprincipes vervat in deze nota.

9) Bezoldiging indien de curator van de onbeheerde nalatenschap voorheen was aangesteld als gerechtelijke bewindvoerder

Het is mogelijk dat de curator eerst wordt aangesteld als gerechtelijke bewindvoerder door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, en daaropvolgend als curator voor de onbeheerde nalatenschap wordt aangesteld door de familierechtbank. Er kan in dat geval geen aparte staat van kosten- en erelonen worden ingediend voor de prestaties die werden verricht in de hoedanigheid van gerechtelijke bewindvoerder, tenzij uitzonderlijke omstandigheden die gemotiveerd dienen te worden. De gerechtelijke bewindvoerder zal zijn staat van kosten en erelonen opmaken en indienen in globaliteit in zijn hoedanigheid van curator van de onbeheerde nalatenschap.

De gerechtelijke bewindvoerder dient zijn staat van kosten en erelonen te begroten overeenkomstig de bezoldigingsprincipes vervat in deze nota.

Hoofdstuk 2: De gerechtelijke bewindvoerder

Op grond van artikel 584, lid 5, 3° van het Gerechtelijk Wetboek kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in uitzonderlijke omstandigheden en in geval van spoedeisendheid een gerechtelijke bewindvoerder over de nalatenschap aanstellen, met als doel dringende maatregelen mogelijk te maken ten aanzien van nalatenschappen die omwille van feitelijke belemmeringen noch beheerd, noch vereffend kunnen worden.

Het behoort evenwel tot de basistaak van de gerechtelijke bewindvoerder om het nodige te doen voor de aanstelling van een curator onbeheerde nalatenschappen zo na het verstrijken van de in artikel 811 B.W. voorziene termijnen van boedelbeschrijving en beraad, met name 3 maanden en 40 dagen overeenkomstig artikel 795 B.W., nog steeds niemand de nalatenschap heeft aanvaard.

A. Controle op de werkzaamheden van de gerechtelijke bewindvoerder en ontheffing van opdracht

1) Verantwoording ten aanzien van de erfgerechtigden

De gerechtelijke bewindvoerder is in principe verantwoording verschuldigd aan de zich nog niet gemelde erfgerechtigden.

2) Verantwoording ten aanzien van de familierechtbank

De gerechtelijke bewindvoerder wordt aangesteld door de voorzitter van de rechtbank overeenkomstig artikel 584, lid 5, 3° van het Gerechtelijk Wetboek. De controle op de uitvoering van zijn werkzaamheden en het nazicht van zijn staat van kosten en erelonen gebeurt door de familierechtbank, na ontheffing van zijn opdracht.

a) Halfjaarlijks verslag

Indien de gerechtelijke bewindvoerder zijn opdracht nog niet zou hebben beëindigd binnen een termijn van 3 maanden en 40 dagen na overlijdensdatum, vermeerderd met 2 maanden (wachttijd – periode waarbinnen de Belgische Staat de nalatenschap kan aanvaarden ingevolge de ministeriële aanschrijving van 03.12.1956 van het Ministerie van Justitie, 2de sectie, Letter L. Nr. 2943), legt hij op de griffie van de familierechtbank een schriftelijk verslag neer met een stand van zaken met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden inzake de hem toevertrouwde opdrachten, met een indicatie van het nog te verwachten tijdsverloop.

Bij gebreke aan een tijdige neerlegging van dit verslag zal de gerechtelijke bewindvoerder worden opgeroepen in raadkamer van de familierechtbank, waarna wordt beslist welke gevolgen deze nalatigheid met zich meebrengt:

- hetzij een verlenging van de termijn van indiening van het verslag indien er gegronde redenen zijn waarom het verslag niet tijdig werd ingediend;
- hetzij vervanging van de gerechtelijke bewindvoerder.

b) Eindverslag

De opdracht van de gerechtelijke bewindvoerder eindigt, wanneer het beheer niet langer dringend of nodig is en in ieder geval wanneer een curator van de onbeheerde nalatenschap werd aangesteld.

De gerechtelijke bewindvoerder maakt na afloop van zijn opdracht een eindverslag op, dat minstens volgende onderdelen omvat:

- een uiteenzetting van zijn werkzaamheden;
- een gedetailleerde en gemotiveerde staat van kosten en erelonen, opgesteld overeenkomstig de bezoldigingsprincipes uiteengezet in hoofdstuk 1, afdeling C van deze nota.

De gerechtelijke bewindvoerder legt het eindverslag neer op de griffie van de familierechtbank en vraagt de familierechtbank per verzoekschrift om zijn staat van kosten en erelonen te taxeren, alsook om te worden ontlast van zijn opdracht.

De familierechtbank kijkt het verslag na, zowel inhoudelijk, als wat betreft de staat van kosten en erelonen. Enige opmerkingen zullen schriftelijk worden meegedeeld aan de gerechtelijke bewindvoerder. De gerechtelijke bewindvoerder kan tevens in raadkamer van de familierechtbank worden opgeroepen om verdere toelichting te verschaffen.

3) Ontheffing van opdracht

Ontheffing van opdracht wordt verleend bij beschikking van de familierechtbank. Deze beschikking houdt ook goedkeuring in van de staat van kosten en erelonen.

B. Betaling van de goedgekeurde staat van kosten en erelonen van de gerechtelijke bewindvoerder

1) Betaling van de kosten en erelonen

De kosten en erelonen van de gerechtelijke bewindvoerder vallen ten laste van de vertegenwoordigde erfgerechtigden. Na goedkeuring van de staat van kosten en erelonen door de familierechtbank, dient de gerechtelijke bewindvoerder dan ook van hen betaling te vorderen.

Zo een derde als curator onbeheerde nalatenschappen werd aangesteld (lees : niet de gerechtelijke bewindvoerder) zal de curator bij voorrang overgaan tot betaling van de goedgekeurde staat van kosten en erelonen uit het beschikbaar actief van de nalatenschap op de rubriekrekening.

De betaling zal worden aanzien als een betaling van kosten aan derden.

Hoofdstuk 3: Inwerkingtreding

De richtlijnen uiteengezet in deze nota zijn van toepassing op alle aanstellingen van curators van onbeheerde nalatenschappen en van gerechtelijke bewindvoerders vanaf 01.02.2019.